

ערכים מתווים דרך

מטרות

- לבחון את משמעות המושג ערך ואת הדרכים בהן הוא בא לידי ביטוי
- להעלות למודעות שחגים וטקסים מושתתים על ערכים

אוכלוסיית היעד

גילאי 13 - 18

משך הפעילות

45 דקות

עזרים

מעטפות ערכים כמספר הקבוצות נספח מס' 1,
כרטיס מידע ומשימה נספח מס' 2

הכנה

המנחה מכין מעטפות ערכים - נספח מס' 1 ומכניס
לכל מעטפה כרטיס מידע ומשימה - נספח מס' 2

מהלך הפעילות

שלב א / קבוצתי

- המליאה מתחלקת לקבוצות
- כל קבוצה מקבלת מעטפת ערכים (נספח מס' 1).
- כשהקבוצה מסיימת לכתוב על המעטפה, היא מסמנת למנחה.
- המנחה מאשר לקבוצה לפתוח את המעטפה (במעטפה: כרטיס מידע ומשימה נספח 2)

שלב ב / במליאה

כל קבוצה מציגה את ההגדרה שגיבשה ואת הערכים שמיינה.

שאלות לדיון:

1. באיזה אופן משפיעים הערכים על חיי היומיום שלנו?
2. פילוסוף ספרדי בשם קרלוס אמר: **"ערכים לבני-אדם הם כמו שורשים לעצים. ללא שורשים, עצים נופלים ברוחות סער עזות. ללא ערכים, בני-אדם נופלים כשמכים בהם משברי היקום"**. מהם לדעתכם הערכים שמהווים עמודי התווך בחיי האדם? (קדושת החיים / אהבת המולדת / אמונה באל)
3. חגים וטקסים מושתתים על ערכים ונותנים להם ביטוי מוחשי. מי מוכן להדגים כיצד באים ערכים לידי ביטוי בטקס או בחג? (הנפת דגל - כבוד למדינה, הדלקת נרות שבת - קדושת השבת, הרמת חוגג יום הולדת על כסאו)
4. האם הערכים שציינתם הם ערכים נצחיים או ערכים אינסטרומנטליים? נמקו.
5. באיזו מידה הפעילות חידשה לכם משהו בנושא ערכים?

נספח מס' 1 / מעטפת ערכים

המנחה רושם בחזית מעטפת הערכים:

ערכים:

רישמו על המעטפה את כל הערכים שחברי הקבוצה מאמינים בהם.
נסו לגבש הגדרה למושג ערך לאור הערכים שרשמתם.
כשתסיימו - קיראו למנחה.

נספח מס' 2

לפניכם מספר הגדרות למושג ערך:

- "ערך הוא דבר שאדם בוחר בו עבור עצמו, כדי לנהוג ולחיות לפיו, משום שהוא מאמין שהוא טוב". (פרופ' ליבוביץ).
- "ערכים הם עקרונות עליהם מושתתת המערכת הנורמטיבית של החברה". (אינצ' למדעי החברה).
- "ערך - אמות מידה להבחנה בין טוב לרע". (פרופ' מינקוביץ).
- "ערכים הם עקרונות הפעולה או הנורמות של התנהגותנו". (רוטנשטיין).
- ערך הוא רעיון שאדם, או קבוצת אנשים, או חברת בני-אדם, מאמינים בו וחיים על-פיו, שעל-כן הם מסוגלים - באין דרך אחרת - גם להקריב את חייהם ובלבד שלא לאבד את טעם חייהם (עמוס עוז).

א. באיזו מידה ההגדרה שגיבשתם תואמת /משלימה או מנגדת להגדרה זו?

ב. נסחו במשותף הגדרה שתתייחס להגדרות הכתובות למעלה וגם להגדרה שגיבשתם.

מקובל למיין את הערכים לשתי קבוצות:

ערכים נצחיים - כמו: שיוויון, שלום, אהבה, חירות, יושר, צדק, אהבת המולדת

ערכים מכשיריים (אינסטרומנטליים) - ערכים המהווים אמצעי שיסייע לנו לממש מטרות מסוימות. לדוגמא: חריצות, טוב-לב, נימוסים, אחריות, השגיות.

- מיינו את הערכים שכתבתם לשתי קבוצות אלה.
- התכוננו להציג במליאה את ההגדרה שגיבשתם בשלב א' ואת הערכים שמיינתם בשלב ב'.

